

Ева Ѓорѓиевска

ПРАКТИКУМ ПО ПРЕДМЕТОТ ИТАЛИЈАНСКА КУЛТУРА И ЦИВИЛИЗАЦИЈА 1

Штип, 2018

Ева Ѓорѓиевска
ПРАКТИКУМ ПО ПРЕДМЕТОТ ИТАЛИЈАНСКА КУЛТУРА И
ЦИВИЛИЗАЦИЈА 1

Автор:
д-р Ева Ѓорѓиевска

ПРАКТИКУМ ПО ПРЕДМЕТОТ ИТАЛИЈАНСКА КУЛТУРА И ЦИВИЛИЗАЦИЈА 1

Рецензенти:
проф. д-р Радица Никодиновска
доц. д-р Светлана Јакимовска

Лектор:
м-р Лилјана Јовановска

Техничко уредување:
д-р Ева Ѓорѓиевска

Издавач:
Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип

CIP - Каталогизација во публикација
Национална и универзитетска библиотека "Св. Климент Охридски", Скопје

94(450)(076)
316.722(450)(076)
304(450)(076)

ЃОРЃИЕВСКА, Ева

Практикум по предметот италијанска култура и цивилизација 1
[Електронски извор] : рецензиран практикум / Ева Ѓорѓиевска. - Штип :
Универзитет "Гоце Делчев"-Штип, Филолошки факултет, 2018

Начин на пристап (URL): <https://e-lib.ugd.edu.mk/769>. - Текст во PDF
формат, содржи 43 стр., илустр. - Наслов преземен од екранот. - Опис на
изворот на ден 15.11.2018. - Биографски податоци: стр. 42. -
Библиографија: стр. 41

ISBN 978-608-244-569-4

а) Италија - Историја - Практикуми б) Италија - Култура - Практикуми в)
Италија - Општествен живот - Практикуми
COBISS.MK-ID 108872458

УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ – ШТИП

ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

Ева Ѓорѓиевска

**ПРАКТИКУМ ПО ПРЕДМЕТОТ ИТАЛИЈАНСКА
КУЛТУРА И ЦИВИЛИЗАЦИЈА 1**

Рецензиран практикум

Штип, 2018 г.

ПРЕДГОВОР

Трудот со наслов „Практикум по предметот *Италијанска култура и цивилизација 1*“ од д-р Ева Ѓорѓиевска претставува учебно помагало адаптирано на содржините од вежбите по предметот *Италијанска култура и цивилизација 1*, кој студентите од групата Италијански јазик и книжевност на Филолошкиот факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип го слушаат во првиот семестар, со фонд на часови 2+1+1. Практикумот е дополнување на скриптата по истиот предмет и е структуриран со цел да одговори на секоја од наставните содржини поделени во поглавја. Овој практикум треба да овозможува полесно совладување на материјалот преку одговарање на прашања кои се однесуваат на секој од клучните податоци презентирани во скриптата, како и преку презентација на визуелен материјал кој го објаснува наративниот дел: карти, фотографии, скици, уметнички дела...

Практикумот е поделен на две поглавја во согласност со методолошката распределба на понудениот материјал: 1. Прашања од наставниот материјал, 2. Прилози од италијанската култура и цивилизација.

Во првиот дел се обидовме да го опфатиме целиот материјал преку прашања кои би им помогнале на студентите да се подготвуваат за полагање на писмениот дел од испитот. Практикумот го следи дијахронскиот пристап на италијанската цивилизација, поставувајќи последователно прашања за културата на антиката, средниот век и современиот период. Трудот претендира на исцрпност во поставувањето на прашањата, обидувајќи се преку нив да извлече што е можно повеќе од идеите изнесени во наставниот материјал. Преку одговарањето на прашањата, студентите би го совладале целосно понудениот материјал, а во исто време би им бил овозможен аналитичен пристап до содржините од скриптата.

Вториот дел содржи прилози кои го визуелизираат наративниот дел и го прецизираат преку карти и фотографии историското и културно лоцирање на настаните и појавите. Понудени се карта на современа Италија на која се препознаваат нејзините граници, реки, планини, долини и карта на Италија со нејзина поделба на региони. Исто така се приложени историски карти кои го претставуваат првобитното население на денешна територија на Италија, како и карта со најголемото протегање на Антички Рим во периодот на Империјата. Практикумот опфаќа и мапа со кулинарските специјалитети на Италија распоредени по нејзините региони. Опфатени и цитирани преку референци се фотографии на најпознатите сликари, скулптори и архитекти на Италија кои ја комплетираат претставата за уметничките дострели на италијанската цивилизација.

доц. д-р Ева Ѓорѓиевска

СОДРЖИНА

ПРЕДГОВОР	5
СОДРЖИНА	6
1. ПРВ ДЕЛ: Прашања од наставниот материјал.....	7
1.1. ИТАЛИЈАНСКА ГЕОГРАФИЈА И ИСТОРИЈА	8
1.2. ИТАЛИЈАНСКО ОПШТЕСТВО И КУЛТУРА	23
1.3. ИТАЛИЈАНСКА УМЕТНОСТ	25
2. ВТОР ДЕЛ: Прилози од италијанската култура и цивилизација	28
2.1. КАРТА НА ИТАЛИЈА	29
2.2. ПОДЕЛБА НА 20 РЕГИОНИ.....	29
2.3. СТАРИ НАРОДИ ВО ИТАЛИЈА, ПРВОБИТНО НАСЕЛЕНИЕ.....	29
2.3.1. Келти, Етрурци, Умбри, Латини, Самнити, Италиоти, Грци, Картагинци	30
2.3.2. Лигури, Пицени, Венети	30
2.3.3. Елимои, Сиканои, Сикелои	31
2.4. РИМСКИОТ DOMUS.....	31
2.5. ОБЛЕКАТА ВО АНТИЧКИ РИМ.....	32
2.6. РИМСКАТА ИМПЕРИЈА	32
2.7. ИТАЛИЈАНСКО СЛИКАРСТВО.....	33
2.8. ИТАЛИЈАНСКИ СКУЛПТУРА.....	35
2.9. ИТАЛИЈАНСКА АРХИТЕКТУРА.....	38
2.10. МАПА НА ИТАЛИЈАНСКАТА КУЈНА.....	40
БИБЛИОГРАФИЈА	41
БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ	42

ПРВ ДЕЛ: Прашања од наставниот материјал

1.1. ИТАЛИЈАНСКА ГЕОГРАФИЈА И ИСТОРИЈА

1. Која разлика најчесто се прави помеѓу термините „култура“ и „цивилизација“?

2. Кои се најзначајните географски одредници на Италија?

3. Кои се карактеристиките на италијанските острови?

4. Кои се одликите на планинските предели на Италија?

5. Кои се дваесетте региони на Италија и кои се нивните главни градови?

6. Кои се најзначајните италијански реки, езера, планини, острови?

7. Со кое потекло било првобитното население на Апенинскиот Полуостров? Направете поделба на народите по групи.

8. Какви народи биле Италиите?

9. Какви народи биле Умбро-Оските?

10. Какви народи биле Венетите?

11. Какви народи биле Илирите?

12. Какви народи биле Хелените?

13. Од каде потекнуваат Етрурците?

14. Кои делови на Апенинскиот Полуостров ги населиле Етрурците?

15. Какви биле стопанските услови кај Етрурците?

16. Каков бил општествениот живот кај Етрурците?

17. Која била религијата на Етрурците?

18. Кое било писмото и јазикот на Етрурците?

19. Кои археолошки споменици ги оставиле зад себе Етрурците?

20. Кога и како е основан градот Рим?

21. Која е легендата за основањето на градот Рим?

22. Која била староримската религија?

23. На кои три историски периоди се дели Античкиот Рим според обликот на владеењето?

24. Какво било општественото уредување во Римското Кралство и кои биле трите главни раководни институции?

25. На кој начин било укинато Римското Кралство?

26. Како се утврдува датата на воспоставувањето на Римската Република?

27. Кои биле главните управувачки институции во Римската Република?

28. Што претставувала магистратурата?

29. Кои биле одликите и функцијата на Сенатот во Републиката?

30. Како било организирано земјопоседништвото во Републиката?

31. Што претставувале Законите на 12-те плочи?

32. Какви биле приликите во периодот по победата над Картагина во Втората пунска војна?

33. Кој бил Јулиј Цезар и кога живеел?

34. Кое е најзначајното освојување на Цезар?

35. На кој начин Цезар започнал граѓанска војна?

36. Какви биле условите на владеење пред доаѓањето на Октавијан на власт?

37. Во какви услови владеел Октавијан откако прогласил дека ќе ја обнови Републиката?

38. Кои биле придобивките од владеењето на Октавијан?

39. Во кои граници се простирала Римската Империја во периодот на нејзиниот најголем дострел? (види прилог)

40. Како била организирана античката римска куќа, Domus? (види прилог)

41. Кои четворица августи стоеле на чело на Римската Империја во IV век?

42. Кој бил Константин Велики и како дошол на власт?

43. Што претставува Миланскиот едикт?

44. Каков придонес имал Константин за христијанската црква?

45. Какви реформи и закони вовел Константин и со кого војувал?

46. Кој град го основал Константин и кои биле неговите одлики?

47. Како дошло до поделбата на Источно и Западно Римско Царство и кој всушност управувал со тие делови?

48. Кои битки се воделе непосредно по поделбата на Царството?

49. Каква била историјата на Западното Римско Царство?

50. Каква била историјата на Источното Римско Царство?

51. Како дошло до распадот на Западното Римско Царство и кои непосредни промени ги вовел Одоакер?

52. На кој начин било основано Остроготското Кралство во Италија?

53. Кои промени се случуваат на општествен план во Остроготското Кралство?

54. Кои одлики на Западното Римско Царство се зачувани од времето на Остроготското Кралство?

55. Како се одвивале војните на Остроготското Кралство со Византија?

56. Од каде потекнувале Лангобардите и во кои делови на Италија се населиле?

57. Како се одвивало освојувањето на Италија од Лангобардите?

58. Како било организирано феудалното владеење кај Лангобардите?

59. На кој начин се одвивал конфликтот меѓу Папството и Византија во време на Лангобардите?

60. На кој начин се удираат темелите на световната власт на Папата?

61. Кои се карактеристиките на епохата на Карло Велики?

62. Како е основана Светата Германско-римска Империја и кои биле намерите на папската и царската власт?

63. На кој начин Отон I ја решил феудалната анархија?

64. Што ги обележува владеењата на Ардуино и Енрико II и како доаѓа до падот на Саксонската држава?

65. На кој начин почетокот на XI век ја означува културната зрелост на оваа империја?

66. Какви биле општествените услови во Италија во XII и XIII век?

67. Во кој период трае обидот за обединување на Италија и кои се накратко неговите пресвртни фази?

68. По што се разликувале сфаќањата на Кавур и Мациниј во врска со обединувањето на Италија?

69. Кој бил интересот на Пиемонте за учество во Кримската војна?

70. На кој начин Наполеон III учествувал во војната со Австрија?

71. Како завршила првата фаза од борбата за обединување на Италија?

72. На кој начин се одвивал походот на Гарибалди за воспоставување на кралството на Италија?

73. Како Рим и Венеција биле приклучени кон Италија?

74. Која била позицијата на Италија во Првата светска војна и каков бил исходот за неа од оваа војна?

75. Кој бил Бенито Мусолини и какви биле неговите политички ставови?

76. Која била позицијата на Италија во Втората светска војна и со какви последици излегла од војната?

77. Каква е политичката организација во современата епоха на Италија?

78. Кој е актуелен претседател на Италија?

1.2. ИТАЛИЈАНСКО ОПШТЕСТВО И КУЛТУРА

79. Како е рангирана италијанската економија во европски рамки?

80. На кој начин се распоредени економските ресурси во Италија според местоположбата на градовите и регионите?

81. Како е организирано образованието во Италија?

82. Набројте неколку италијански научници и наведете ги нивните откритија.

83. По кои спортови Италија е препознатлива во светот?

84. Кои се спецификите на италијанската кујна?

85. По што е значаен секој од регионите на Италија во поглед на производството на храна и пијалаци? (види прилог)

1.3. ИТАЛИЈАНСКА УМЕТНОСТ

86. Кои се одликите на Грегоријанското пеење?

87. Кои се одликите на италијанската музика на Trecento?

88. Со што е обележана секуларната музика?

89. Кои се одликите на италијанската музика во Ренесансата?

90. Кои се одликите на италијанската музика во XVII век?

91. Кои се одликите на италијанската музика во XVIII век?

92. Кои се одликите на италијанската музика во XIX век?

93. Кои се одликите на италијанската музика во XX век?

94. Кои се одликите на италијанската музика во XXI век?

95. Кои се најзначајни правци и претставници на италијанското сликарство?

96. Во кои уметнички правци италијанската скулптура дала најзнаменити дела?

97. Наведете ги најзначајните скулптори во Италија и нивните ремек-дела.

98. Кои се најзначајни италијански архитекти и кои се нивните препознатливи дела?

99. Кои се особеностите на неореализмот?

100. На кој начин неореализмот се отсликува во филмот?

ВТОР ДЕЛ: ПРИЛОЗИ ОД ИТАЛИЈАНСКАТА КУЛТУРА И ЦИВИЛИЗАЦИЈА

2.1. Карта на Италија

2.2. Поделба на 20 региони

2.3. Стари народи во Италија, првобитно население

2.3.1. Келти, Етрурци, Умбри, Латини, Самнити, Италиоти, Грци, Картагинци

2.3.2. Лигури, Пицени, Венети...

2.3.3. Елимои, Сиканои, Сикелои

2.4. Римскиот Domus

Повеќе на следниот линк: <https://www.thinglink.com>

2.5. Облеката во Антички Рим

Повеќе на следниот линк: <https://www.crystalinks.com>

2.6. Римската Империја

Повеќе на следниот линк: <https://www.worldatlas.com>

2.7. Италијанско сликарство

а. Доменико Гирландајо (1449-1494)

Повеќе на следниот линк: http://employees.oneonta.edu/farberas/arth/arth213/donatello_david.html

б. Микеланџело (1475-1564)

Повеќе на следниот линк: <https://www.walksofitaly.com/blog/vatican/interesting-facts-about-michelangelo>

в. Рафаело (1483-1520)

Повеќе на следниот линк: <http://www.canvaz.com/gallery/488.htm>

г. Караваџо (1571-1610)

Повеќе на следниот линк: <https://www.theartpostblog.com/en/life-caravaggio-things-to-know/>

д. Џорџо де Кирико (1888-1978)

Повеќе на следниот линк: <https://www.wikiart.org/ru/dzhordzho-de-kiriko>

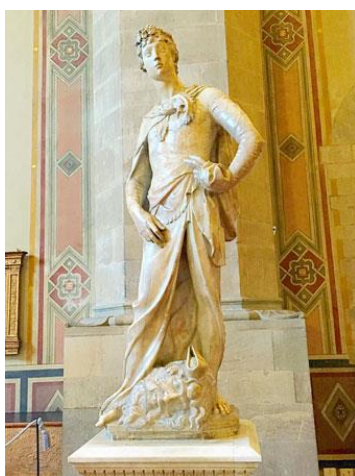
2.8. Италијанска скулптура

а. Лоренцо Гиберти (1378-1455)

Повеќе на следниот линк: <https://www.britannica.com/art/Renaissance-art>

б. Донатело (1386-1466)

Повеќе на следниот линк: <https://www.britannica.com/biography/Donatello#ref28411>

в. Лука Делла Робиа (1399/1400-1482)

Повеќе на следниот линк:

https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Cantoria_by_Luca_della_Robbia#/media/File:Cantoria_Della_Robbia_OPA_Florence_9.jpg

г. Верокио (1435-1488)

Повеќе на следниот линк: <https://www.britannica.com/biography/Andrea-del-Verrocchio>

д. Микеланџело (1475-1564)

Повеќе на следниот линк: <https://www.britannica.com/event/Renaissance>

ѓ. Бенвенуто Челини (1500-1571)

Повеќе на следниот линк: <https://www.britannica.com/art/Western-sculpture>

2.9. Италијанска архитектура

а. Филипо Брунелески (1377-1446)

Повеќе на следниот линк: <https://www.britannica.com/biography/Filippo-Brunelleschi>

б. Микелоцо (1391-1472)

Повеќе на следниот линк: <https://www.britannica.com/biography/Michelozzo>

в. Леон Батиста Алберти (1404-1472)

Повеќе на следниот линк: <https://www.britannica.com/topic/Santa-Maria-Novella>

г. Донато Браманте (1444-1514)

Повеќе на следниот линк: <https://www.britannica.com/topic/Tempietto>

д. Микеланџело (1475-1564)

Купола. Повеќе на следниот линк: <https://www.britannica.com/place/Rome#toc23900>

2.10. Мапа на италијанската кујна

Повеќе на следниот линк: <https://www.eatingeurope.com/italy-food-map/>

БИБЛИОГРАФИЈА

- ATTLIANTI, Cristoforo, MAGLIOZZI, Erasmo, COTRONEO, Girolamo. (2007) *Spazi & testi letterari. Da Tasso alla seconda metà dell'Ottocento*, Fratelli Ferrao Editori.
- BARONI Raouletta, CIGADA Piero (2008) *Letteratura italiana*, Vallardi A.
- BALBONI Paolo E, CARDONA Mario (2004) *Storia e testi di letteratura italiana per stranieri*, Guerra Edizioni.
- FERRONI, Giulio (1991) *Storia della letteratura italiana* vol. II- II Einaudi.
- Bernard-A.Chevalier. (2004) *Précis de culture italienne*. Ellipses.
- Donatella Pagnottini Sebastiani, Orietta Rossi Giacobbi. (2002) *Civiltà italiana*. Testo di conversazione e cultura per stranieri. Guerra Edizioni, Perugia.
- George Lazarescu, Storia della civiltà italiana. Editura didactic SI PEDAGOGICA, Bucaresti.

*

- <https://www.thinglink.com>
- <https://www.crystalinks.com>
- <https://www.worldatlas.com>
- http://employees.oneonta.edu/farberas/arth/arth213/donatello_david.html
- <https://www.walksofitaly.com/blog/vatican/interesting-facts-about-michelangelo>
- <http://www.canvaz.com/gallery/488.htm>
- <https://www.theartpostblog.com/en/life-caravaggio-things-to-know/>
- <https://www.wikiart.org/ru/dzhordzho-de-kiriko>
- <https://www.britannica.com/art/Renaissance-art>
- <https://www.britannica.com/biography/Donatello#ref28411>
- https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Cantoria_by_Luca_della_Robbia#/media/File:Cantoria_Della_Robbia_OPA_Florence_9.jpg
- <https://www.britannica.com/biography/Andrea-del-Verrocchio>
- <https://www.britannica.com/event/Renaissance>
- <https://www.britannica.com/art/Western-sculpture>
- <https://www.britannica.com/biography/Filippo-Brunelleschi>
- <https://www.britannica.com/biography/Michelozzo>
- <https://www.britannica.com/topic/Santa-Maria-Novella>
- <https://www.britannica.com/topic/Tempietto>
- <https://www.britannica.com/place/Rome#toc23900>
- <https://www.eatingeurope.com/italy-food-map/>

БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ

Д-р Ева Ѓорѓиевска е родена на 18 јуни 1981 година во Скопје. Во 2005 година дипломира на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“. Во 2007 година се стекнува со звање магистер од областа на француската книжевност на Универзитетот Paris VII - Denis Diderot со назив на дипломата *Литератури, теорији, модернитети*. Во 2014 година ја брани докторската дисертација со наслов „Метаморфози на идентитетот во делото на Марсел Пруст“ на Универзитетот Paris XII – Paris Est. Од ноември 2008 година работи на Универзитетот „Гоце Делчев“ - Штип како доцент по предмети од областа на книжевноста, културата и цивилизација на романските народи (на групата Италијански јазик и книжевност) и францускиот јазик. Објавува повеќе трудови во домашни и во меѓународни списанија од областа на книжевноста на романските народи: француска и италијанска книжевност. Во декември 2010 година е ангажирана за превод на научни трудови од француската и италијанска теорија и литература од француски на англиски јазик за зборникот на МАНУ (Македонска академија на науките и уметностите). Во 2005 и 2009 година учествува на меѓународни летни школи на Ecole Normale Supérieure во Париз и Université Toulouse II – Le Mirail во Тулуз. Одговорен уредник е на Годишниот Зборник на Филолошкиот факултет – Штип.

